

Odůvodnění

návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 131/2018 Sb., o předkládání informací o úvěrech a úvěrovém riziku České národní bance

I. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Na základě vyhlášky č. 131/2018 Sb., o předkládání informací o úvěrech a úvěrovém riziku České národní bance, sbírá Česká národní banka (ČNB) od bank a poboček zahraničních bank granulární data o úvěrech a úvěrovém riziku poskytnutých právnickým osobám a fyzickým osobám podnikatelům (dále jen „AnaCredit“). Návrh novely vyhlášky č. 131/2018 Sb. byl vypracován v návaznosti na střednědobou koncepci ČNB týkající se rozvoje sběru dat AnaCredit, která byla stanovena a s bankovními subjekty sdruženými v České bankovní asociaci odsouhlasena již při zavádění sběru dat AnaCredit.

Sběr dat AnaCredit byl postaven na základě nařízení Evropské centrální banky (EU) 2016/867 o shromažďování podrobných údajů o úvěrech a úvěrovém riziku (ECB/2016/13), který byl rozšířen o národní požadavky. Sběr dat AnaCredit byl zahájen k referenčnímu měsíci červen 2019 a je uspořádán do 13 vzájemně provázaných výkazů, z nichž většina je sbírána s měsíční periodicitou s termínem předložení 30 kalendářních dní po konci příslušného měsíce. Pouze výkazy PAN (ČNB) 06-04 „Čtvrtletní výkaz o účetních údajích“ (PANACR06) a PAN (ČNB) 22-04 „Čtvrtletní výkaz o úvěrovém riziku nástrojů“ (PANACR22) jsou sbírány čtvrtletně s termínem předložení 30 kalendářních dní po konci čtvrtletí.

ČNB souběžně k AnaCredit vytváří, spravuje a rozvíjí Centrální registr úvěrů (CRÚ), který slouží ke sdílení dat o bonitě a důvěryhodnosti úvěrových pohledávek právnických osob a fyzických osob podnikatelů mezi bankami a pobočkami zahraničních bank. Sběr dat pro CRÚ je upraven vyhláškou č. 273/2014 Sb., o sestavování a předkládání informací pro informační databázi České národní banky – Centrální registr úvěrů bankami a pobočkami zahraničních bank. Data CRÚ jsou sbírána s měsíční periodicitou s termínem předložení do 18 kalendářních dnů po skončení příslušného měsíce. Souběžný sběr a zpracování v podstatě totožných dat kapacitně zatěžuje jak ČNB, tak i vykazující subjekty. Proto bylo na vzájemných jednáních mezi ČNB a bankami a pobočkami zahraničních bank sdruženými v České bankovní asociaci (ČBA) dohodnuto, že na atributy chudší sběr dat pro CRÚ bude ukončen (výstupní vrstva pro zpřístupnění dat bankám a klientům však zůstane zachována a zároveň projde inovací) a nahrazen sběrem dat AnaCredit, který bude použit jako zdroj pro „nový systém“ CRÚ.

V souladu se záměrem přepojení CRÚ na data AnaCredit byl:

- V ČNB na podzim 2020 spuštěn IT projekt na přepojení CRÚ na data AnaCredit,
- Od referenčního měsíce září 2022 byl sběr dat AnaCredit rozšířen o úvěry poskytnuté fyzickým osobám podnikatelům.

Aby mohlo proběhnout plánované přepojení CRÚ na data AnaCredit, je dále nutné upravit frekvenci sběru dat výkazu PANACR06, který bude sbírán s měsíční frekvencí (místo současné čtvrtletní) tak, aby vyhovoval potřebám CRÚ, potažmo potřebám uživatelů dat z řad bank a poboček zahraničních bank. Cílem návrhu právního předpisu je upravit sběr dat AnaCredit tak, aby výkaz PANACR06 byl od 1. 1. 2024 sbírán s měsíční frekvencí. Tím se

dosáhne toho, že bankám a pobočkám zahraničních bank budou v „novém“ CRÚ zpřístupněny vybrané požadované účetní údaje o úvěrech v měsíční periodicitě, ve které jsou dostupné v současném CRÚ. Po uvedení „nového“ systému CRÚ do provozu by pak mělo i dojít ke zrušení sběru dat na základě vyhlášky č. 273/2014 Sb. pro současný systém CRÚ. Jinak ale stávající režim fungování a využívání databáze registru CRÚ zůstane zachován beze změny (viz § 38a zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, a navazující prováděcí vyhláška č. 164/2002 Sb., o podmínkách přístupu k informacím v informační databázi České národní banky CRÚ).

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Návrh vyhlášky je v souladu s rozsahem zákonného zmocnění na vydání prováděcího předpisu podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 6/1993, o České národní bance, ve znění zákona č. 227/2013 Sb.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie

Navrhovaná novela vyhlášky není transpozičním předpisem. Předkládaný návrh novely vyhlášky nezpracovává právo Evropské unie a není s právem Evropské unie v rozporu. Z předpisu EU požadavek na nově určenou měsíční frekvenci dat sbíraných výkazem PANACR06 nevyplyvá. Novela vyhlášky je předpisem technického charakteru, který obsahuje úpravu předkládání informací a sběr dat na základě zmocnění v zákoně.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Navrhovanou úpravou se nerozšiřuje rozsah sbíraných dat ani se nezavádí nová regulace. Pouze se mění frekvence předkládání výkazu PANACR06 ze čtvrtletní na měsíční. Jedná se o nezbytný předpoklad pro přepojení CRÚ na data AnaCredit, po kterém bude možné odstranit duplicitu ve sběru granulárních dat o úvěrech a úvěrovém riziku od bank a poboček zahraničních bank. Změna frekvence byla projednána s bankami a pobočkami zahraničních bank sdruženými v ČBA, které s touto změnou souhlasily.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální a jiné specifické dopady

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Návrh vyhlášky nemá negativní dopad na podnikatelské prostředí. Vzhledem k povaze navrhovaných změn nejsou očekávány výrazně zvýšené náklady nad rámec nákladů na úpravu interních vykazovacích systémů banka a poboček zahraničních bank. V delším horizontu by mělo dojít k úsporám jak na straně bank a poboček zahraničních bank, tak na straně ČNB z důvodu plánovaného ukončení sběru dat pro současné CRÚ na základě vyhlášky č. 273/2014 Sb. To je dle současného harmonogramu plánováno na 1/2025.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní sociální dopady, ani nemá žádné dopady na spotřebitele, na oblast rovnosti mužů a žen, na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, ani na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady na životní prostředí, nemá dopady na bezpečnost nebo obranu státu, ani na výkon státní statistické služby.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by vytvářela prostor pro diskriminaci.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR¹⁾) a se zákonem č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů. Rovněž je v souladu s § 50a zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Vzhledem k povaze vyhlášky, která se týká předkládání výkazů ČNB, navrhovaná právní úprava nevytváří prostor pro korupční rizika.

9. Zhodnocení souladu návrhu právního předpisu se Zásadami digitálně přívětivé legislativy

Vyhláška není v rozporu se zásadami digitálně přívětivé legislativy.

10. Konzultace

Návrh vyhlášky je konzultován s Českou bankovní asociací.

Návrh vyhlášky je rovněž konzultován s Ministerstvem financí.

Návrh vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

V souladu s čl. 3.8. písm. f) a g) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) se u této vyhlášky neprovádí hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA).

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Novelizační body 1 až 4 se týkají úpravy změny frekvence sestavování a předkládání stávajícího výkazu PANACR06.

Účinnost vyhlášky je stanovena dnem 1. ledna 2024.

¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).